

108-iscs-conference-10th-807FC-KY-SG-Oral/Online / Çeviri-259

Düzenli Fiziksel Aktivite Yapan Ergenlerde Algılanan Ebeveyn Etkisi, Motivasyon ve Tekrar Katılım Niyeti İlişkisi

Relationship between Perceived Parent Influence, Motivation and Repeat Participation Intention in Adolescents Regularly Engaged in Physical Activity

İsmail AYDIN¹, Fatih YAŞARTÜRK¹, Serdar SOLMAZ²

Buğra AKAY³, Mehmet CEYLAN³

Bartın Üniversitesi¹, Batman Üniversitesi², Kırıkkale Üniversitesi³

Öz

Ergenlik dönemindeki fiziksel aktiviteye katılım, ebeveynlerin tutumları tarafından büyük ölçüde etkilenmektedir. Ebeveynlerin destekleyici veya engelleyici yaklaşımları, gençlerin aktivite motivasyonunu ve gelecekteki katılım niyetlerini şekillendirebilmektedir. Bu durum, sağlıklı yaşam tarzı için önemli olan düzenli fiziksel aktivite alışkanlığının oluşumunda ebeveynlerin rolünü açıklamaktadır. Bu araştırma, 10-19 yaş aralığındaki ergenlerin düzenli olarak katıldıkları fiziksel aktivite programlarındaki algıladıkları ebeveyn etkisinin fiziksel aktivite motivasyonunu nasıl etkilediğini ve bu etkinin gelecekte tekrar fiziksel aktivitelere katılma niyetlerini ne ölçüde belirlediğini ortaya koymayı amaçlamıştır. Kolayda örneklem yöntemiyle belirlenen 742 kişi araştırmanın örneklemi oluşturmuştur. Çalışmada Serbest Zaman Motivasyonu Ölçeği, Algılanan Ebeveyn Etkisi Ölçeği ve Fiziksel Aktiviteye Tekrar Katılım Niyeti Ölçeği veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Analiz sürecinde öncelikle ölçeklerin örneklem üzerindeki geçerlilik ve güvenilirliğini test etmek için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. Daha sonra değişkenler arasındaki ilişkiyi incelemek için Yapısal Eşitlik Modeli (YEM) kullanılmıştır. Son olarak da araştırmada katılımcıların demografik özelliklerine göre ölçek puanlarının farklılığını belirlemek için MANOVA, ANOVA ve t-testi gibi parametrik farklılık testleri tercih edilmiştir. Sırasıyla, DFA sonuçları ölçüm araçlarının iyi uyum gösterdiğini ve Türk popülasyonundan toplanan verilere en iyi şekilde uyduğunu ortaya koymuştur. YEM'in sonuçları ise ergenlerin aktiviteye tekrar katılma niyetlerinin algılanan ebeveyn etkisi ve serbest zaman motivasyonu ile pozitif ilişkili olduğunu göstermiştir, ayrıca sonuçlar serbest zaman motivasyonunun aracılık etkisiyle algılanan ebeveyn etkisinin aktiviteye tekrar katılım niyeti üzerinde dolaylı bir etkiye sahip olduğunu da ortaya koymuştur. Son olarak MANOVA, ANOVA ve t-test sonuçlarında katılımcıların çeşitli değişkenlerine göre ölçekten aldıkları puanların anlamlı bir şekilde farklılaştığını da belirlemiştir. Sonuç olarak, bu araştırma ergenlerin fiziksel aktiviteye tekrar katılma niyetleri üzerinde algıladıkları ebeveyn etkisi ve serbest zaman motivasyonunun önemli bir rol oynadığını ortaya koymuştur. Bu bulgular, sağlıklı yaşam tarzının oluşturulmasında ebeveynlerin tutumlarının ve gençlerin fiziksel aktiviteye yönelik motivasyonlarının kritik önemini vurgulamakta ve gelecekteki araştırmalara yol gösterici niteliktedir.

* Bu çalışma, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) tarafından 123K830 Numaralı proje ile desteklenmiştir. Projeye verdiği destekten ötürü TÜBİTAK'a teşekkürlerimizi sunarız.

Anahtar Kelimeler: Ergen, ebeveyn etkisi, fiziksel aktivite, katılım niyeti, motivasyon